

שבועות שתיים פרק ראשון שבועות

ב.

עין משפט
נר מצוה

א א מיי פ"ח מהל'
שגות הלכה א סג
לאון ר"מ ועשין ר"מ:
ב ב ג ד מיי פ"ח מהל' ט:

שבועות. הא ללא פתח הא מסכת כל כינוי שבועות כשבועות
כדפתח נדרים וזיר משום דמנא ממכות קא סליק
כדמפרש בגמרא הו"ר לפרוח בשמים שהן ארבע והואיל ולא מני'
פתח ככינוי תו לא חש לשנות אח"כ וא"ת אמאי לא מני ידעיות

שבועות שמים שהן ארבע. כשבועות ציטוי שפטים הכתוב
בויקרא (ה) אלל קרבן עולה ויורד קאמר כדמפרש
בפרק שלישי (דף כ:.) **שמים.** כתיבי בקרא דכתיב (ויקרא ה) להרע
או להטיב ומפרש בשמנה פרק שלישי (דף כה.) אזכל להטיב לא

שבועות

כרישא דהא בקרא כתיב כרישא או
נפש אשר תגע וגו' והדר או נפש
כי תשבע וגו' וי"ל לשבועות הוא
עיקר המסכת דבסדר ישועות קאי
ואגב שבועות תני ידעיות משום
דגבי הדדי כתיבין כדמפרש בגמרא
א"נ משום דמילי לשבועות כתיבי
בקרא כרישא ונפש כי תחתא וגו'
(ויקרא ה) והוא עד דהיינו שבועת

לכל דבר שהוא הן ולאו להבא (ו) ולהרע
או להטיב להבא משמע וצ"ג (שס)
מרבזה מן המקרא אף דברים שאין
צפן הרעה והטובה ומיהו שמים ניהו
ותו לא דבר וחילופו: **שהן ד'.** יש

שבועות שתיים. שבועות
של ציטוי להרע או להטיב,
שמים הן להחייב עליהן
בקרבן עולה ויורד האמור
בפרשה. דפיקי מלהרע או
להטיב, דמשמע להבא,
אזכל ולא חושב שהן
ארבע. יש לך לרבות עוד
שמים מריבוי הכתוב לל
אשר יצטו האדם לרבות
לשעבר, אכלתו ולא אכל, לא
אכלתי ואכל (שבת ב.).
ידעיות הטומאה.
האמורות בקרבן עולה
ויורד או נפש כי תגע וגו'
ואמרינן שאין הכתוב מדבר
אלא בטומאת מקדש
וקדשיו, שלחא שטמא
אכל קודש או נכנס למקדש
וילפינן (לקמן ד.) שאין
מחייבין אלא בדיעה תחלה
וידעה בסוף והעלם
בימים, טעון שידע שטמא
ונעלם ממנו טומאה ואכל
קדש ומשאל ידע שאלו
טומאות שמים הן.
משמעוהו הכתוב ונעלם
ממנו והוא טמא, משמע
שעלם ממנו טומאה אכל
וכו' הוא שאלו קדש וזהו
מקדש, הרי שמים העלם
טומאה לגבי קדש והעלם
טומאה לגבי מקדש, שהן
ארבע. יש לך לרבות עוד
שמים מריבוי ונעלם ונעלם
ב' פעמים, לרבות את
הכור לטומאה אכל נעלם
ממנו קדש, כסבור שחוקין
הן או נעלם ממנו טומאה
(שם). מראות נגעים.
ליטמא כהן, שנים הן,
שאת ובהרת, שהן
ארבעה. מריבוי ספחת
שהוא משמע טפילה, כמו
(ש"א ב) ספחת לא אל
אחת וגו', מרבזה טפילה לו
ולו, תולדה לשאת ותולדה
לבהרת, ושן תמיכה בהרת
עוה כגלו, שיהי לה כסוד
ההיכל, שאת כגמר לכן,
שיהי לה כקדוש ציה.
מראה לשון זכר הוא משום
הכי תני שמים שהן ארבעה
(שבת ב.) ובצ"ו לקמן ה.).
יש בה ידיעה בתחילה
ואין בה ידיעה בסוף.
כששטמא ידע שטמא
ונעלמה ממנו טומאה
ונכנס למקדש ושוב לא
דורעה לו יצטוהו (ובחיים)
ה) וכשאלו לא נודע לו
שנכנס טומאה שיצא
קרבן (בדירות כהן). שיעיר
הנעשה בפנים. על
ישאל, ופר על הכהן
(שם). עד שירדע לו.
שנכנס למקדש טמא
(בדירות כהן).

לרבות מריבוי הכתובים כדמפרש
בפ"ג (שס) אף דבר וחילופו לשעבר
כגון אכלתי והוא לא אכל או לא
אכלתי ואכל: **ידעיות הטומאה.** חיוב
קרבן עולה ויורד מחמת טומאת מקדש
וקדשיו הכתובה אלל שבועת ציטוי
או נפש כי (תגע וגו' ויקרא ה) וילפינן
בפירקין [.] שאין הכתוב מדבר אלל
בטומאת מקדש וקדשיו שנכנס בשוגג
למקדש אחר טומאה זו או אכל דבר

שבועות שתיים. שבועות
של ציטוי להרע או להטיב,
שמים הן להחייב עליהן
בקרבן עולה ויורד האמור
בפרשה. דפיקי מלהרע או
להטיב, דמשמע להבא,
אזכל ולא חושב שהן
ארבע. יש לך לרבות עוד
שמים מריבוי הכתוב לל
אשר יצטו האדם לרבות
לשעבר, אכלתו ולא אכל, לא
אכלתי ואכל (שבת ב.).
ידעיות הטומאה.
האמורות בקרבן עולה
ויורד או נפש כי תגע וגו'
ואמרינן שאין הכתוב מדבר
אלא בטומאת מקדש
וקדשיו, שלחא שטמא
אכל קודש או נכנס למקדש
וילפינן (לקמן ד.) שאין
מחייבין אלא בדיעה תחלה
וידעה בסוף והעלם
בימים, טעון שידע שטמא
ונעלם ממנו טומאה ואכל
קדש ומשאל ידע שאלו
טומאות שמים הן.
משמעוהו הכתוב ונעלם
ממנו והוא טמא, משמע
שעלם ממנו טומאה אכל
וכו' הוא שאלו קדש וזהו
מקדש, הרי שמים העלם
טומאה לגבי קדש והעלם
טומאה לגבי מקדש, שהן
ארבע. יש לך לרבות עוד
שמים מריבוי ונעלם ונעלם
ב' פעמים, לרבות את
הכור לטומאה אכל נעלם
ממנו קדש, כסבור שחוקין
הן או נעלם ממנו טומאה
(שם). מראות נגעים.
ליטמא כהן, שנים הן,
שאת ובהרת, שהן
ארבעה. מריבוי ספחת
שהוא משמע טפילה, כמו
(ש"א ב) ספחת לא אל
אחת וגו', מרבזה טפילה לו
ולו, תולדה לשאת ותולדה
לבהרת, ושן תמיכה בהרת
עוה כגלו, שיהי לה כסוד
ההיכל, שאת כגמר לכן,
שיהי לה כקדוש ציה.
מראה לשון זכר הוא משום
הכי תני שמים שהן ארבעה
(שבת ב.) ובצ"ו לקמן ה.).
יש בה ידיעה בתחילה
ואין בה ידיעה בסוף.
כששטמא ידע שטמא
ונעלמה ממנו טומאה
ונכנס למקדש ושוב לא
דורעה לו יצטוהו (ובחיים)
ה) וכשאלו לא נודע לו
שנכנס טומאה שיצא
קרבן (בדירות כהן). שיעיר
הנעשה בפנים. על
ישאל, ופר על הכהן
(שם). עד שירדע לו.
שנכנס למקדש טמא
(בדירות כהן).

קודש: שמים שהן ארבע. שמים
כתיבי דכתיב (ויקרא ה) ונעלם ממנו
והוא טמא משמע שמתעלמה ממנו
טומאה וע"י אותו העלם אכל קודש
הרי אחת או שנכנס למקדש הרי
שמים. ולפי שאין חייב עליה אלל
אם כן ידע בתחלה שנטמא ואח"כ
נעלמה ממנו ולאחר מעשה נודע
לו שחטא משום הכי קרי ל"י ידעיות:
שהן ארבע. יש לרבות מן המקרא
עוד שני חייבים העלם קודש והעלם
מקדש וחזר הוא את הטומאה:
ויאות השבת שמים שהן ארבע.
הוא"ש מרשות היחיד לרשות הרבים
לנדנו מן המקרא שחייב בפרק
הזורק במסכת שבת (דף יז:.) מוילו
משה ועבדיו קול שבתה וגו' (י)

שבועות שתיים. שבועות
של ציטוי להרע או להטיב,
שמים הן להחייב עליהן
בקרבן עולה ויורד האמור
בפרשה. דפיקי מלהרע או
להטיב, דמשמע להבא,
אזכל ולא חושב שהן
ארבע. יש לך לרבות עוד
שמים מריבוי הכתוב לל
אשר יצטו האדם לרבות
לשעבר, אכלתו ולא אכל, לא
אכלתי ואכל (שבת ב.).
ידעיות הטומאה.
האמורות בקרבן עולה
ויורד או נפש כי תגע וגו'
ואמרינן שאין הכתוב מדבר
אלא בטומאת מקדש
וקדשיו, שלחא שטמא
אכל קודש או נכנס למקדש
וילפינן (לקמן ד.) שאין
מחייבין אלא בדיעה תחלה
וידעה בסוף והעלם
בימים, טעון שידע שטמא
ונעלם ממנו טומאה ואכל
קדש ומשאל ידע שאלו
טומאות שמים הן.
משמעוהו הכתוב ונעלם
ממנו והוא טמא, משמע
שעלם ממנו טומאה אכל
וכו' הוא שאלו קדש וזהו
מקדש, הרי שמים העלם
טומאה לגבי קדש והעלם
טומאה לגבי מקדש, שהן
ארבע. יש לך לרבות עוד
שמים מריבוי ונעלם ונעלם
ב' פעמים, לרבות את
הכור לטומאה אכל נעלם
ממנו קדש, כסבור שחוקין
הן או נעלם ממנו טומאה
(שם). מראות נגעים.
ליטמא כהן, שנים הן,
שאת ובהרת, שהן
ארבעה. מריבוי ספחת
שהוא משמע טפילה, כמו
(ש"א ב) ספחת לא אל
אחת וגו', מרבזה טפילה לו
ולו, תולדה לשאת ותולדה
לבהרת, ושן תמיכה בהרת
עוה כגלו, שיהי לה כסוד
ההיכל, שאת כגמר לכן,
שיהי לה כקדוש ציה.
מראה לשון זכר הוא משום
הכי תני שמים שהן ארבעה
(שבת ב.) ובצ"ו לקמן ה.).
יש בה ידיעה בתחילה
ואין בה ידיעה בסוף.
כששטמא ידע שטמא
ונעלמה ממנו טומאה
ונכנס למקדש ושוב לא
דורעה לו יצטוהו (ובחיים)
ה) וכשאלו לא נודע לו
שנכנס טומאה שיצא
קרבן (בדירות כהן). שיעיר
הנעשה בפנים. על
ישאל, ופר על הכהן
(שם). עד שירדע לו.
שנכנס למקדש טמא
(בדירות כהן).

זהו שמים אחת לעומד בחזן
(ה) ומתגרמא (ל) לא תפיקו מרה"י לרה"ר. וזהו שמים אחת לעומד בחזן
והוא שם ידו לפנים ונטל חפץ והואילו לחזן ואחת לעומד בפנים
ונטל חפץ ממקומו והואילו בידו והניחו בחזן: **שהן ארבע.** יש
ללמוד מאלו שכסם שהקפידה תורה מרשות לרשות בהולאה כך
הקפידה בהכנסה והרי הן שמים אחת לעומד בפנים והוא שם ידו
לחזן ונטל חפץ והניסו ואחת לעומד בחזן ונטל חפץ ממקומו
והוא שם ידו והניסו: **מראות נגעים.** שהמזרוע מציא עליהם
קרבן לטהרתו שנים כתובין במקרא (ויקרא יד) שאת ובהרת והן חלוקין
במראיתו כדמפרש בגמ' [ה:] **שהן ארבע.** יש לרבות תולדה לו
ותולדה לו כדמפרש בגמ' [ש:] **אם שיש בה ידיעה.** כוליה לטומאה
קאי. ובגמרא [ג.] מפרש אמאי מפרש מילי דטומאה כרישא וזילאות
ומראות כל חדא וחדא מפרש במסכת ידה להכי לא פרשינהו
בהאי מסכת והאי דתיניהו הכא משום דדמו להדדי בשמים שהן
ארבע: ידיעה בתחלה. שידע שנטמא: **וידעה בסוף.** משאלל
את הקודש בעלם או נכנס למקדש ויאל ונודע לו שבטומאה אכל
או בטומאה נכנס: **והעלם בימים.** כשאלל את הקודש נעלמה
ממנו טומאה או קודש וכן הנכנס למקדש נעלמה ממנו טומאה או
מקדש: **הרי זה.** בקרבן המפורש באתה פרשה (ויקרא ה) לשעיר חטאת
בהמה ולעני עוף ולדל שדללים עשירית האזפה והיא מנחת חוטא
האמורה בכל מקום וזהו לשון עולה ויורד לעשיר עולה ולעני יורד.
ובגמרא [ד.] מפרש מנא ליה דבידיעה בתחלה ובסוף והעלם בימים
כתיב: **שעיר הנעשה בפנים.** שלשה שעירים נעשין לצבור בזה"כ
אחד מתן דמו לפנים וחזירו משתלח לעזאזל כמה שכתוב באחרי
מות (ו) ואחד קרבן במוצא החילון במוספין והוא כתוב בפרשת פינחס (ז)
עם שאר כל מוספי המועדות: **טולה.** להגין עליו מן היסורין
ש"ע"פ שאינו יודע שחטא יש לו ללאג שכל השוגגין לריבים כפרה
לכשידעו אלמא קודש ידיעה עושים הן: **עד שירדע לו.** שאכל קודש בטומאה: **אין זה ידיעה בתחלה.** שלל ידע בטומאה מימיו זה לא
יצא לכלל קרבן עוד לעולם שהרי אין קרבן זה אלל על שיש בו ידיעה בתחלה: **שעיר הנעשה בחזן ויום הכפורים.** ויום הכפורים
הוא עצמו מועיל עם הקרבנות שנאמר (ויקרא כ) כי יום כפורים הוא: **שנאמר.** בשעיר הנעשה בחזן ושעיר חטאת אחד מלמד חטאת הכפורים
והוא שעיר הנעשה בפנים הקיטם לך הכתוב ללמד שעל מה שזה מכפר זה מכפר: **מה פנימי אינו מכפר אלל על דבר שיש בו ידיעה.** בתחלה
דהכי ילפינן בהדיא בגמ' [קמן ו:] דאינו תולה אלל על דבר שיש בו ידיעה בתחלה: **אף חילון אינו מכפר אלל על דבר שיש בו ידיעה.** מנאי ניהו ידיעה
בסוף ולא בתחלה ללא אחת לכלל קרבן ומכפר זה כפרה גמורה בלא תלייה. וא"ת כיון שהוקשו יכפרו שניהם על שיש בו ידיעה
בתחלה ונימ' לטומאה שאירעה בין זה לזה הא פריך בגמ' (דף ט.) ומשני לה: **שעירי הרגלים.** בכל הרגלים נאמר (שעירי חטאת. ובגמ' [קמן ט.]
מפרש מנא ליה דאשאין זה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף מכפר: ר"ש אומר שעירי הרגלים מכפרים. עליה אכל לא שעירי ראשי חדשים: